N:o 14.

Ank. till Riksd. kansli den 6 mars 1899, kl. 3 e. m.

Betänkande, i anledning af väckt motion om tullfrihet för omalen majs. (1:a A.)

Herr *L. Eriksson* i Bäck föreslår uti en af honom inom Andra Kammaren väckt motion, n:o 73, att Riksdagen måtte besluta borttagande af tullen å omalen majs; och hänvisar motionären i detta hänseende till motiveringen i en af honom vid sistlidet års riksdag väckt motion, hvari enahanda förslag framstälts som det nu ifrågavarande.

Denna motivering var af följande lydelse:

»Under de sistförflutna åren hafva ganska lifliga ansatser såväl inom som utom Riksdagen gjorts för höjande af jordbrukets afkastning. Af de höjda tullarne väntades högre pris på spanmål och bättre tider för jordbrukaren. Tullarne kunde dock ej hindra, att priset på kreatur och mejeriprodukter snarare sänktes än höjdes på de platser, der man sökte afsättning för desamma. Fläsktullen har äfven framkallat missnöje, och oaktadt det låga priset på fläsk i södra och mellersta delarne af landet, synes importen ändå nödvändig, så länge vi icke kunna frambringa en vara mera jemförlig med den amerikanska. Oaktadt behof förefinnes för import af amerikanskt fläsk, finnas betydliga qvantiteter svensk vara för en export, som kunde betydligt uppdrifvas, men då vårt förnämsta inhemska foderämne för frambringande af fläsk, hafre, står i högt pris i förhållande till den frambringade produkten, uppstå derför svårigheter att täfla på den utländska marknaden, i synnerhet som Danmark, vår förnämsta konkurrent

på detta område, medgifver tullfri införsel af majs. Då majs, använd för produktion af fläsk, lemnar en vara, som kan täfla med den utländska, blefve den ett bra och billigt foderämne, om den finge tullfritt införas. Nu är den hos oss belagd med en tull af 3 kr. 70 öre för 100 kg., motsvarande ungefär 50 procent af värdet. Som majs också är ett bra foder för hästar, kunde genom dess möjliggjorda användning dertill mera hafre komma nötkreaturen till godo i stället för de nära dubbelt dyrare, oftast dåliga och skadliga foderkakorna. Då de fördelar, som genom majstullens borttagande kunde vinnas, icke i ringaste mån skadade jordbruket, emedan majs icke med fördel kan odlas inom landet, synes saken värd att taga i öfvervägande.

Det är ju klart, att staten genom borttagande af majstullen går miste om den inkomst, den eljest lemnar, men en så ringa minskning i statsinkomsterna torde ej betyda mycket, då så stora öfverskott finnas. Då importen af majs under de sista åren varit omkring 5 millioner kg. per år, synes icke den sidan af saken vara afskräckande. En annan invändning torde dock blifva majsens användbarhet till bränvinsbränning. Det är dock tydligt, att ett beslut om tullfrihet för majs bör föranleda förbud jemte straftbestämmelser för tillverkning af bränvin af densamma.»

Motionären tillägger nu såsom ytterligare skäl för sitt förslag, att importen af majs under år 1898 mer än tredubblats mot den under år 1897 och mer än femdubblats mot införseln under hvartdera af åren 1895 och 1896, hvilket tydligen visade behofvet af varan; hvarjemte motionären erinrar, att statskassan nu mindre än förut behöfde den inkomst, majstullen lemnar.

Importen af majs, som före år 1874 uppgick endast till högst obetydliga belopp, har sedermera varit mycket vexlande; och har utskottet till upplysning i ämnet låtit utarbeta tabeller, hvilka finnas vidfogade detta betänkande såsom bilagor. Af dessa utvisa tabellerna 1 och 2 för tiden från och med år 1875 dels införselöfverskottet af majs, värdet af denna vara och tullsatsen derå äfvensom förbrukningen deraf till bränvinsbränning och öfriga ändamål m. m., dels ock in- och utförsel af fläsk och lefvande svin.

Vid 1880 års riksdag åsattes majs, som tillförene varit tullfri, en tull af 1 krona 50 öre för 100 kilogram. Den tullkomité, som år 1882 afgaf förslag till ny tulltaxa, hemstälde emellertid om tullfrihet för majs, såväl malen som omalen. Till stöd för detta förslag anförde komitén följande:

»Då majs utgör ett särdeles kraftigt och värdefullt kreatursfoder, som alltmera såsom sådant vunnit erkännande och användning, samt hvarje åtgärd, som på ett naturligt sätt kan bidraga till främjande af boskapsskötseln, otvifvelaktigt förtjenar att beaktas och minst bör genom beskattning motarbetas, hvartill den omständigheten, att majs jemväl såsom råämne vid bränvinstillverkningen användes, desto mindre lärer böra föranleda, eftersom den af våra klimatiska förhållanden synnerligen naturliga bränvinstillverkningen, enligt sista tidens erfarenhet, bör och kan bedrifvas för export i stor skala och för sådant ändamål behöfver taga i anspråk icke blott tjenliga råämnen, hvilka inom landet produceras, utan ock sådana från andra länder, har komitén icke tvekat att i industriens och i synnerhet i jordbrukets eget intresse föreslå fullkomlig tullfrihet för artikeln majs.»

I enlighet med komiténs förslag aflät Kongl. Maj:t proposition till 1882 års Riksdag, som med bifall till propositionen stadgade tullfrihet för majs, såväl malen som omalen. Vid 1885 års riksdag väcktes motioner om åsättande af tull å majs. Vid behandling af dessa motioner hemstälde bevillningsutskottet, att omalen majs måtte beläggas med en tull af 1 krona för 100 kilogram och att malen majs fortfarande måtte förblifva tullfri. Riksdagens båda kamrar beslöto emellertid, att gällande tullfrihet för majs, såväl omalen som malen, skulle bibehållas. Två år derefter, vid majriksdagen år 1887, förekom å nyo frågan om tull å majs, hvarvid bevillningsutskottet afstyrkte förslagen derom. Första Kammaren biföll utskottets hemställan, men Andra Kammaren beslöt en tullsats af 2 kronor för 100 kilogram, hvilket beslut segrade i gemensam omröstning.

Sedermera har majs alltjemt varit belagd med tull, ehuru till vexlande belopp, på sätt vid detta betänkande fogad tabell utvisar. Motioner om afskaffande af tull å denna vara hafva emellertid vid flere följande riksdagar, senast sistlidet år, blifvit väckta, men städse afslagits, hufvudsakligen på grund af farhågan att genom tullfrihet å majs afsättningen af potatis till bränvinsbrännerierna skulle minskas och jordbruket i de trakter af landet, der potatis till öfvervägande del odlas, derigenom tillskyndas förlust. Ett billigare pris å majs skulle emellertid i många afseenden medföra högst väsentliga fördelar för jordbruksnäringen i landet, något som också vid upprepade tillfällen erkänts, äfven af dem, för hvilka nyss antydda farhåga utgjort hinder att uttala sig för tullfrihet å denna vara. Majs utgör nemligen ett synnerligen värdefullt foderämne, särskildt för svin och nötkreatur. Detta är en omständighet, som, i betraktande deraf att jordbruket i vårt land utvecklar sig i allt mer intensiv rigtning, är förtjent af den allra största uppmärksamhet. För ett trettiotal af år sedan

sysselsatte sig vår jordbruksnäring nästan uteslutande med spanmålsproduktion; men då denna icke mera visade sig tillräckligt lönande, öfvergick man så småningom till en mera intensiv boskapsskötsel och mejerihushållning, för hvilkas produkter en mera fördelaktig afsättning i utlandet stod att vinna. På sista tiden har emellertid konkurrensen på detta område blifvit allt större, och särskildt har produktionen af smör blifvit mindre lönande. För att i detta afseende kunna med hopp om framgång upptaga täflan med andra länder, är det nödvändigt, att tillgång till godt foderämne — och såsom nämnts utgör majs onekligen ett sådant — kan till billigt pris erhållas. I vårt grannland Danmark, der majs är tullfri och införselöfverskottet af denna vara under åren 1886—1898 i medeltal utgjort öfver 750,000 tunnor om året samt under landtbruksåret 1896—1897 icke mindre än 4,115,631 tunnor, intager också kreatursuppfödningen ett mycket framstående rum, och detta lands utförselöfverskott af fläsk och kött äfvensom lefvande kreatur, särskildt svin, har under sistförflutna tioårsperiod uppgått till högst betydliga belopp. Till upplysning härom tillåter sig utskottet hänvisa till den vid detta betänkande fogade tabellen 3.

Hvad särskildt svinafveln inom vårt land beträffar, vill utskottet erinra, att, då vid 1896 års riksdag höjda tullsatser åsattes fläsk, afsigten härmed var att söka inom landet åstadkomma en för behofvet tillräcklig produktion af denna vara och derigenom motverka den stora införseln af amerikanskt fläsk. Af de statistiska uppgifterna inhemtas emellertid, att importen efter tullens höjning ökats samtidigt med att exporten minskats. Det resultat, som med tullförhöjningen åsyftades, har följaktligen icke vunnits. Detta beror enligt utskottets åsigt derpå, att det amerikanska fläsket på grund af sin stora fetthalt icke kan ersättas af det svenska, sådant det för närvarande produceras; och då fläsk af sådan beskaffenhet som det amerikanska för vissa delar af vårt land är en nödvändighetsvara, torde enda möjligheten att minska importen af amerikanskt fläsk vara att inom landet åstadkomma en dermed jemförlig produkt. Men detta låter sig icke göra utan att använda majs såsom foderämne, något som hittills på grund af den höga tullen, utgörande mellan 40 och 50 procent af varuvärdet, icke kunnat ske, men som sannolikt skulle blifva förhållandet, om majs genom sänkning af tullen derå blefve billigare. Härigenom blefve visserligen användningen af hafre såsom foderämne minskad; men utskottet kan icke antaga, att häraf skulle föranledas någon förlust för jordbruksnäringen, då hafre säkerligen kunde med större fördel afsättas genom export till utrikes ort. Och hvad beträffar hvete och råg, anser utskottet det föga sannolikt, att priset å dessa sädesslag skulle röna någon inverkan af ett billigare pris på majs, då majs icke i vårt land användes såsom brödsäd.

Såsom ofvan antydts, har ett af de vigtigaste skälen mot tullfrihet å majs varit farhågan, att den i vissa trakter af vårt land betydande potatisodlingen skulle, om majs blefve tullfri, lida derigenom, att denna vara då komme att i stället för potatis användas till bränvinsbränning. Hufvudsakligen af detta skäl har bevillningsutskottet förut afstyrkt tullfrihet för majs. Odlingen af potatis för bränvinsbränning torde dock så till vida vara af underordnad betydelse, som denna odling förekommer i endast en ringa del af landet, under det att ett billigt pris å majs skulle, såsom ofvan visats, vara till fördel för landet i dess helhet. Emellertid har utskottet med hänsyn till sagda intresse icke heller nu velat tillstyrka, att tullen å majs helt och hållet borttages, men anser, att en sänkning af tullsatsen till 2 kronor för 100 kilogram kan ega rum utan att potatisodlingens bestånd på något sätt äfventyras. Priset å majs utgör för närvarande i svensk hamn 12 till 13 kronor för 100 kilogram, tullen inberäknad, och skulle således, derest tullen nedsattes till 2 kronor eller med 1 krona 70 öre, nedgå till omkring 11 kronor för 100 kilogram. Denna myckenhet majs lemnar vid bränvinsbränning i utbyte, högt beräknadt, 70 liter bränvin, i följd hvaraf råämnet till en liter bränvin, tillverkadt af majs, skulle betinga ett pris af omkring 16 öre. Jemföres härmed bränvinsbränning af potatis, visar sig, att äfven under antagande af sistnämnda pris å majs potatisodling kan med fördel bedrifvas för afsättning till brännerierna. En hektoliter potatis lemnar nemligen, lågt beräknadt, i utbyte 13 liter bränvin, i följd hvaraf, med beräkning af ofvannämnda pris, 16 öre, för råämnet till en liter bränvin, en hektoliter potatis använd till bränvinsbränning skulle betinga ett pris af 2 kronor 8 öre. Då härtill kommer, att ofvan uppgifna utbyte beräknats högt i fråga om majs och lågt i fråga om potatis, torde i sjelfva verket förhållandena komma att ställa sig ännu gynsammare för potatisodlingen, än hvad kalkylen gifver vid handen. Till jemförelse vill utskottet erinra, att enligt den officiela statistiken priset å potatis för hektoliter under följande tillverkningsår utgjort:

1887—1888	kronor	1: 19
1888—1889	»	2: 15
1889—1890	»	1: 40
1890—1891	»	2: 50
1891—1892	»	2: 50
1892—1893	»	1: 85
1893—1894	»	1: 60
1894—1895	»	2: 10
1895—1896	»	1: 70
1896—1897	»	1: 65

eller i medeltal för dessa tio år 1 krona 86 öre, således ej obetydligt lägre än det pris, potatis under ofvan angifna förutsättningar kan betinga vid användning till bränvinsbränning. Medelpriset å majs under åren 1888—1897 skulle, under förutsättning att tullsatsen derå hela denna tid utgjort 2 kronor för 100 kilogram, hafva enligt de af kommerskollegium utgifna statistiska tabeller uppgått till 11 kronor 57 öre för nämnda qvantitet, eller något högre än det belopp, som här ofvan lagts till grund för beräkningen. Någon fara för potatisodlingens bestånd synes sålunda icke kunna föranledas af en nedsättning af tullen å majs till 2 kronor för 100 kilogram; och det må härförutom erinras, att jemväl under den tid, då majs varit tullfri eller, såsom under en del af år 1892 samt åren 1893 och 1894, belagd med tull af allenast 1 krona 25 öre, odling af potatis för bränvinstillverkning kunnat utan särskild svårighet ega rum.

Såsom skäl mot nedsättning eller upphäfvande af tullen å majs har jemväl anförts, att bränvinsbränningen, om majs blefve i större mängd använd såsom råämne, komme att öfvergå till en i få och stora fabriker koncentrerad industri, hvilket skulle medföra olägenheter för jordbruksnäringen genom större svårighet att vinna afsättning för sina produkter till brännerierna och att erhålla tillgång på det vid bränvinsbränningen uppkommande affallet drank, som utgör ett ganska värdefullt foderämne. Utskottet vill icke bestrida, att bränvinstillverkningen kommer att utvecklas i nyss antydda rigtning; men detta beror enligt utskottets förmenande icke på den omständigheten, huruvida majs eller något annat råämne dervid hufvudsakligen användes, utan har sin orsak i helt andra förhållanden. I sin utveckling lyder nemligen bränvinstillverkningen samma lag som alla andra industrier; den sträfvar att nedbringa produktionskostnaden till lägsta möjliga belopp. Och detta sker bland annat derigenom, att tillverkningen koncentreras i färre fabriker, som hvar för sig tillverka en större varumängd. Såväl de rent tekniska som de administrativa omkostnaderna för tillverkningen ställa sig då för hvarje producerad enhet lägre, än då en lika stor varumängd tillverkas i ett större antal fabriker, hvar för sig med en mindre tillverkningsmängd. Att utvecklingen af vårt lands bränvinsindustri redan nu går i denna rigtning, framgår tydligt af de statistiska uppgifterna. Enligt dessa utgjorde antalet brännerier med ett tillverkningsbelopp af mindre än 50,000 liter under tillverkningsåret 1887—1888 25 stycken och under tillverkningsåret 1896—1897 endast 7. Antalet brännerier med tillverkningsbelopp under 300,000 liter, som förstnämnda tillverkningsår uppgick till 145, hade under tillverkningsåret 1896—1897 nedgått till allenast 70. Af brännerier med högre tillverkningsbelopp än 300,000 liter funnos året 1887—1888 endast 28, men året 1896

—1897 icke mindre än 53. Brännerier med tillverkning af mer än 500,000 liter voro året 1887—1888 7 stycken, men året 1896—1897 11 stycken. Och slutligen har hela antalet brännerier under ifrågavarande tioårsperiod nedgått från 173 till 123. — Hvad beträffar de olägenheter för jordbruket, som förmenats kunna uppstå af denna bränvinstillverkningens utveckling, torde farhågorna härför vara öfverdrifna. Vår tids högt utvecklade kommunikationsväsen möjliggör nemligen, att såväl brännerierna behof af landtbruksprodukter som brännerierna affallsprodukt drank kunna med fördel forslas betydliga sträckor. Hvad särskildt angår dranken, torde det ligga lika mycket i brännerierna eget som i jordbrukets intresse, att densamma finner användning, då dess värde utgör en så hög procent af råämnets, att säkerligen intet bränneri skulle kunna med ekonomisk fördel bedrifvas utan att dranken på det sorgfälligaste tillvaratages.

Slutligen må det icke lemnas obeaktadt, att det för bränvinstillverkningen är af stor vigt att, då till följd af ogynsamma skördeförhållanden tillgången på potatis är otillräcklig, kunna för ett icke alltför högt pris i stället erhålla annat råmaterial. Att vid en felslagen potatisskörd brännerierna behof af råmaterial måste fyllas, och det hufvudsakligen genom majs, framgår bäst deraf, att under sistlidet år majs, oaktadt den nu gällande höga tullsatsen, infördes till en myckenhet af ej mindre än omkring 27,000 ton, hvaraf till bränvinsbränning användes omkring 18,500 ton.

På sålunda anförda skäl hemställer utskottet,

att tullsatsen för omalen majs måtte nedsättas till 2 kronor för 100 kilogram.

Stockholm den 3 mars 1899.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.

Reservationer:

dels af herrar *Cavalli*, *Stephens*, *Almström*, *Philipson*, friherre *Klingspor*, *Nisser*, *af Burén* och *Wester*, hvilka förenat sig om följande yttrande:

»Äfven om genom den af utskottet förordade nedsättningen af tullen å majs tillgång på ett för kreatursuppfödningen lämpligt foderämne skulle kunna till billigare pris erhållas, komme dock, såsom förut vid behandlingen af liknande motioner med den förevarande af bevillningsutskottet påvisats, en sådan åtgärd att i andra afseenden medföra högst skadliga verkningar. Den betydliga ökning i införseln af majs, som otvifvelaktigt skulle blifva en följd af tullens nedsättande, komme sannolikt att verka prisfall å den spanmål, som odlas inom landet; och den förmån, som Riksdagen genom spanmålstullarne afsett att bereda jordbruksnäringen, komme följaktligen att motverkas. Majs användes som bekant icke sällan i blandning med hvete och skulle, om majs kunde erhållas för billigare pris, komma att företrädesvis användas vid tillverkning af maltdrycker, jäst och stärkelse, hvarigenom en minskad afsättning af landets egna produkter blefve en följd. Ett lika vigtigt skäl mot motionen är jemväl den omständigheten, att majs utgör ett synnerligen lämpligt råämne för tillverkning af bränvin och att således, om priset å majs skulle sjunka så lågt, som genom ifrågavarande tullnedsättning blefve en följd, användningen af potatis för bränvinsbränning med all sannolikhet komme att upphöra, hvarigenom åter känbara förluster skulle tillskyndas jordbrukarne i de trakter af landet, der potatis odlas, i det att dessa jordbrukare skulle gå förlustige om det tillfälle till afsättning af potatisen, hvaraf de nu genom bränvinsbrännerierna äro i åtnjutande. Bränvinstillverkningen såsom binäring till jordbruket är för detta ett godt stöd ej blott på grund af berörda omständighet, att derigenom beredes afsättning för jordbruksnäringens produkter, utan äfven derigenom, att såsom foderämne erhålles det värdefulla affallet drank, och det vore derför icke för landet gagneligt, om bränvinsbränningen förvandlades uteslutande till en storindustri, som bedrefves endast vid några få större fabriker, förlagda i eller invid kuststäder, hvilket sannolikt blefve en följd, derest majs blefve det hufvudsakligen använda råämnet för denna tillverkning. Härjemte torde ej heller lemnas obeaktadt, att bränvin under sådana förhållanden kunde tillverkas för billigare pris än nu är fallet, hvaraf en ökad förbrukning af bränvin inom landet kunde blifva en följd.

Till afhjelpande af det hinder, som i nu angifna hänseende uppställer sig mot nedsättning eller borttagande af tullen å majs, hafva i flerfaldiga motioner under de senare åren förslag framstälts om förbud mot användande af majs för bränvinstillverkning eller förhöjning af tillverkningsskatten för bränvin af majs, men har utgången af dessa motioner visat, att de sålunda föreslagna åtgärderna icke kunnat genomföras. Då något förslag härom nu icke blifvit framstäldt, hafva vi emellertid ansett anledning icke förefinnas att i vidare mån inlåta oss på denna fråga än att hänvisa till den fullständiga utredning, som förebragts i bevillningsutskottets betänkanden åren 1887 n:o 8, 1888 n:o 2, 1889 n:o 1, 1890 n:o 12, 1891 n:o 11, 1893 n:o 13, 1895 n:o 14 och 1898 n:o 19.

Frågan om tullen å majs har sålunda upprepade gånger varit föremål för Riksdagens behandling, och har tullsatsen slutligen år 1895 blifvit fastställd till nu gällande belopp. Härvid hafva de omständigheter, som för denna frågas afgörande äro af betydelse, blifvit så noga pröfvade, och så tungt vägande skäl blifvit anförda för antagande af den nu gällande tullsatsen, att det deraf framgår, att en förändring i berörda tullsats skulle för jordbruksnäringen medföra betänkliga följder.

En enligt vår åsigt synnerligen vigtig omständighet vid denna frågas bedömande är jemväl, att enligt utskottets hemställan en nedsättning endast af tullen å omalen majs skulle ega rum, hvaremot någon sänkning af tullen å malen majs och de produkter, som deraf kunna framställas, icke blifvit ifrågasatt. Genom ett bifall till utskottets hemställan skulle nemligen skilnaden i tullsatserna för den omalna och den malna varan, eller med andra ord tullskyddet för qvarnindustrien, blifva vida större i fråga om majs än andra sädesslag. Väl lärer förmalningen af majs vara förenad med icke oväsentligt större svårighet än förmalningen af andra sädesslag, men då det ej är utredt, huruvida icke det förhållande emellan de olika tullsatserna, som utskottets förslag innebär, skulle medföra, att förmalning af majs inom landet komme till stånd, kan det ifrågasättas, om ej en sådan industri erhölle ett långt större tullskydd än Riksdagen afsett att bereda densamma.

Slutligen kunna vi icke underlåta att påpeka, att förevarande förslag afser en rubbning i de efter långvariga förhandlingar och på grund af nogranna utredningar fastställda tullsatserna å spanmål. För att Riksdagen nu skall inlåta sig på någon förändring i dessa tullsatser, måste enligt vår åsigt förefinnas synnerligen vigtiga och i näringslifvet djupt ingripande orsaker, men, såvidt vi kunna finna, hafva några förändrade förhållanden icke inträdt, som bort gifva anledning till att ånyo sätta denna vigtiga fråga på dagordningen.

På grund af hvad sålunda anförts hemställa vi,

att nu gällande tullsats å omalen majs måtte bibehållas oförändrad»;

dels ock af herr *Bergendahl*, som anfört:

»Då jag anser det vara i hög grad förkastligt att, på sätt utskottet gjort, tillmötesgå motionären genom att föreslå en sänkning i nuvarande tullsats å omalen majs, och hvilken sänkning tydligen, att döma af öfverläggningen inom utskottet, blott afser en inledning till ett fullständigt borttagande af hela tullsatsen, nödgas jag häremot inlägga min allvarligaste gensaga.

Genom bifall till utskottets hemställan skulle nemligen effektiviteten af tullsatserna å öfriga slag af spanmål förtagas och i flera landsdelar ett gynsamt resultat af potatis- och hafreodlingen omöjliggöras.

Härtill kommer, att utskottet, oförsvarligt nog, dels underlåtit att i sammanhang med hemställan om tullsatsens sänkande å omalen majs föreslå motsvarande sänkning af tullen å den malna, hvarigenom ställes i utsigt ett obehörigt gynnande af qvarnindustrien på jordbrukets bekostnad, dels försummat att föreslå nödiga ändringar i tullsatserna å andra af majsimporten beroende fabrikat såsom jäst, stärkelse m. fl.

Jag tillåter mig derför yrka,

att hvarken den i ämnet väckta motionen eller utskottets i anledning af densamma gjorda hemställan måtte af Riksdagen bifallas.»

Härjemte hafva herrar friherre *von Schwerin* och *Weinberg* begärt få antecknadt, att de af sjukdom varit förhindrade att deltaga i utskottets beslut i denna fråga.

Tabell 1.

Uppgifter angående Sveriges införsel af majs samt användningen af majs och potatis för bränvinstillverkning m. m.

År	Majs. Införselöfverskott. Qvantitet.	Majs. Införselöfverskott. Värde.	Majs. Pris*) för 100 kg.	Majs. Tullsats för 100 kg.	Majs. Förbrukning för bränvinstillverkning.	Potatis använd för bränvinstillverkning.	Framställdt bränvin af normalstyrka.
	Ton.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Ton.	Hektoliter.	Liter.
1875	160	17,462	10: 91	fri	745	2,635,620	50,587,537
1876	4,274	466,602	10: 90	fri	881	2,911,402	51,156,796
1877	3,672	601,302	10: 60	fri	2,784	2,513,894	44,342,349
1878	7,038	852,933	12: 01	fri	3,315	2,219,286	44,353,657
1879	4,896	486,320	9: 93	fri	5,019	1,815,846	37,131,403
1880	42,706	4,465,200	10: 45	fri	13,806	1,631,224	40,928,958
1881	1,871	233,845	12: 49	1: 50	7,991	2,387,435	44,369,757
1882	1,515	186,663	12: 32	1/1—15/5 1: 50 derefter fri	3,126	1,906,746	35,526,519
1883	5,809	755,207	13: —	fri	2,472	1,381,953	33,732,927
1884	11,472	1,491,301	13: —	fri	9,134	1,488,793	36,100,864
1885	28,020	2,942,118	10: 50	fri	16,466	1,452,797	39,180,508
1886	11,215	1,065,439	9: 50	fri	11,772	1,578,216	38,945,371
1887	4,565	456,452	10: —	1/1—15/7 fri derefter 2: —	7,185	1,481,408	35,158,657
1888	172	19,826	11: 50	1/1—13/2 2: — derefter 2: 50	2,325	1,481,752	29,060,053
1889	9,336	863,587	9: 25	2: 50	8,106	1,203,039	29,787,040
1890	16,428	1,724,922	10: 50	2: 50	5,156	1,454,119	29,641,935
1891	7,847	1,020,151	13: —	2: 50	12,205	1,196,147	32,796,942
1892	18,359	1,927,660	10: 50	1/1—20/6 2: 50 derefter 1: 25	12,837	1,172,414	32,453,903
1893	9,684	934,530	9: 65	1: 25	6,519	1,352,101	32,368,453
1894	10,728	938,728	8: 75	1: 25	6,756	1,359,741	31,636,208
1895	4,945	395,570	8: —	1/1—6/1 1: 25 7/1—3/4 3: 15 derefter 3: 70	7,906	1,230,993	35,598,877
1896	5,240	366,821	7: —	3: 70	2,557	1,524,757	33,473,646
1897	7,921	594,044	7: 50	3: 70	4,380	1,641,937	37,034,250
1898	27,108	——	—	3: 70	18,530	1,069,716	39,434,550

*) Dessa pris, hvari tullafgiften icke ingår, äro beräknade med ledning af de utaf kommerskollegium utgifna statistiska tabeller.

Tabell 2.

Sveriges in- och utförsel af fläsk och lefvande svin.

År	Införsel.			Utförsel.		
	Fläsk.	Lefvande svin.	Summa.	Fläsk.	Lefvande svin.	Summa.
	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.
1875	8,913	367	9,280	265	1,220	1,485
1876	11,665	328	11,993	48	1,242	1,290
1877	13,771	483	14,254	108	1,193	1,301
1878	12,459	316	12,775	188	1,412	1,600
1879	12,771	402	13,173	53	1,344	1,397
1880	14,896	441	15,337	143	2,024	2,167
1881	12,000	366	12,366	392	2,579	2,971
1882	4,921	449	5,370	315	2,778	3,093
1883	9,725	664	10,389	153	2,977	3,130
1884	5,922	489	6,411	323	5,317	5,640
1885	10,182	748	10,930	1,242	3,415	4,657
1886	9,537	932	10,469	1,588	3,388	4,976
1887	8,032	1,384	9,416	3,125	3,937	7,062
1888	5,448	213	5,661	4,735	19	4,754
1889	4,798	87	4,885	7,467	237	7,704
1890	8,220	70	8,290	5,961	170	6,131
1891	6,338	70	6,408	5,034	341	5,375
1892	7,321	38	7,359	6,665	396	7,061
1893	3,661	30	3,691	6,578	257	6,835
1894	6,020	19	6,039	8,064	295	8,359
1895	6,120	11	6,131	9,689	618	10,307
1896	12,288	4	12,292	7,068	1,899	8,967
1897	4,352	16	4,368	4,253	776	5,029
1898	10,088	—	—	3,248	—	—

Tabell 3.

Danmarks in- och utförsel af vissa varor.

Landtbruks-år*).	Öfverskott af införsel (—) eller utförsel (+).				
	Majs.	Fläsk och kött.	Smör.	Svin och grisar.	Nötkreatur.
	Tunnor.	Ton.	Ton.	Stycken.	Stycken.
1886—87	— 446,663	+ 16,223	+ 17,542	+ 259,088	+ 82,532
1887—88	— 205,028	+ 29,960	+ 23,614	+ 60,745	+ 73,024
1888—89	— 458,138	+ 32,305	+ 25,857	+ 24,914	+ 79,714
1889—90	— 1,284,491	+ 28,541	+ 32,747	+ 67,315	+ 107,913
1890—91	— 305,457	+ 26,649	+ 35,277	+ 200,361	+ 88,863
1891—92	— 1,324,746	+ 36,748	+ 34,527	+ 197,148	+ 93,558
1892—93	— 798,261	+ 43,031	+ 35,889	+ 53,885	+ 75,657
1893—94	— 566,790	+ 47,280	+ 41,374	+ 82,612	+ 100,396
1894—95	— 319,722	+ 52,322	+ 39,998	+ 173,221	+ 119,254
1895—96	— 1,797,046	+ 73,998	+ 45,134	+ 2,988	+ 77,579
Medeltal	— 750,634	+ 38,706	+ 33,196	+ 112,228	+ 89,849
1896—97	— 4,115,631	+ 69,334	+ 46,150	— 3,217	+ 73,953

*) Landtbruksåret räknas från och med den 1 oktober till och med den 30 september.